

Proiectul tematic-metodă de optimizare a procesului didactic în educația timpurie și școlaritatea mică

**Coordonator științific:
Lect. univ. Todor Ioana**

**Absolvent:
Bărbat(Barbu) Laura**

ALBA IULIA 2014

A stylized silhouette of a mountain range in shades of brown and tan, positioned at the bottom of the slide. The background behind the mountains is a gradient from dark blue at the top to light blue at the bottom.

Motivarea alegerii temei

- În educația timpurie și școlaritatea mică **abordarea integrată a cunoștințelor** este definitorie. Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice, atât efectiv cât și afectiv, în propria formare.
- Curiozitatea, imaginația, gândirea critică, spontaneitatea se antrenează pe calea predării grupate, pe subiecte sau unități tematiche, așa numita **predare tematică**.
- Cunoscând aceste lucruri și dorind să le aprofundez m-am hotărât să-mi aleg această temă pentru cercetare. Documentându-mă, cercetând, voi reuși să-mi îmbogățesc cunoștințele legate de abordarea integrată, voi avea ocazia de a analiza și unele dificultăți pe care le ridică.

STRUCTURA LUCRĂRII DE DISERTAȚIE

•PROIECTUL TEMATIC -METODĂ DE OPTIMIZARE A PROCESULUI DIDACTIC ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ȘI ȘCOLARITATEA MICĂ- **HARTĂ CONCEPTUALĂ**

•RELAȚIA TEMEI CERCETĂRII CU ALTE CONCEPTE CHEIE DIN DIFERITELE MODULE ALE PROGRAMULUI DE STUDII-**HARTĂ CONCEPTUALĂ**

INTRODUCERE

CAPITOLUL I: CURRICULUM INTEGRAT-CONCEPT PEDAGOGIC PREZENT ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ȘI ȘCOLARITATEA MICĂ

CAPITOLUL II . METODA PROIECTELOR

CAPITOLUL III. PROIECT DE CERCETARE

TEMA CERCETĂRII: EFICIENȚA METODEI PROIECTULUI TEMATIC LA CLASA PREGĂTITOARE

BIBLIOGRAFIE

ANEXE

CAPITOLUL I: CURRICULUM INTEGRAT- CONCEPT PEDAGOGIC PREZENT ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ȘI ȘCOLARITATEA MICĂ

1.1 Conceptul de curriculum în abordare integrată

1.2 Abordarea integrată a conținuturilor, abordare de tip constructivist

1.3 Modele de învățare-instruire și predare integrate

1.3.1 Modelul de învățare a lui Dunn și Griggs

1.3.2 Modelul lui Shulman

1.3.3 Modelul învățării experiențiale(modelul KOLB)

1.4 Instruirea tematică

1.5 Strategii de predare integrată

CAPITOLUL II . METODA PROIECTELOR

- 2.1 Istoricul, reperele teoretice și caracteristicile metodei proiectelor
- 2.2 Proiectul tematic. Etapele proiectului tematic. Aspecte metodologice

CAPITOLUL III.PROIECT DE CERCETARE

DESIGN-UL CERCETĂRII

Cercetarea s-a desfășurat pe două coordonate:

cantitativă și calitativă

Cercetarea practic aplicativă-cantitativă

Obiectivele cercetării:

- utilizarea unor metode și tehnici adecvate de determinare obiectivă a nivelului de pregătire a copiilor

- înregistrarea, monitorizarea și compararea rezultatelor obținute de grupa de control și cea experimentală la testele aplicate

- analiza rezultatelor obținute în activitatea didactică bazată pe utilizarea metodei proiectelor și pe valorificarea metodei integrate din perspectiva implicării în comunicare, gradului de activizare, învățării noilor conținuturi , interpretării rezultatelor la teste, analizării climatului educațional.

Ipoteza cercetării

Utilizarea metodei proiectelor tematice și, implicit, valorificarea abordărilor tematice de tip integrat îi vor mobiliza și stimula pe copii să se implice conștient și activ, în rezolvarea sarcinilor primite, le va ameliora atitudinea în comunicare și învățare și le va îmbunătăți competențele.

Variabilele cercetării

Variabila independentă: Utilizarea sistematică a metodei proiectului tematic

Variabilele dependente: Comportamentul copiilor în învățare, gradul de activizare, performanțele acestora, nivelul potențialului creativ al copiilor.

Coordonatele majore ale cercetării

Locul de desfășurare:

Liceul Teoretic „Petru Maior” Ocna-Mureș;

Perioada de cercetare:

Semestrul al II-lea, an școlar 2012-2013;

Eșantion de participanți:

- experimental;
- de control.

Metodologia cercetării

Metode de cercetare:

- metoda observației sistematice;
- metoda experimentului didactic;
- metoda testelor și a altor probe de evaluare scrisă;
- metoda analizei produselor activității;

Instrumente de cercetare:

- teste de cunoștințe
- fișă de observație

Etapa preexperimentală/Pretestul

Centralizatorul rezultatelor

Eșantioane	Calificative/Număr/Procentaj		
Experimental	S - 5 22,72%	B - 8 36,37%	FB - 9 40,91%
Control	S - 4 18,18%	B - 8 36,37%	FB - 10 45,45%

Situația eșantioanelor la pretest

Figura 4.1. Histograma esantionului de control - Pretest

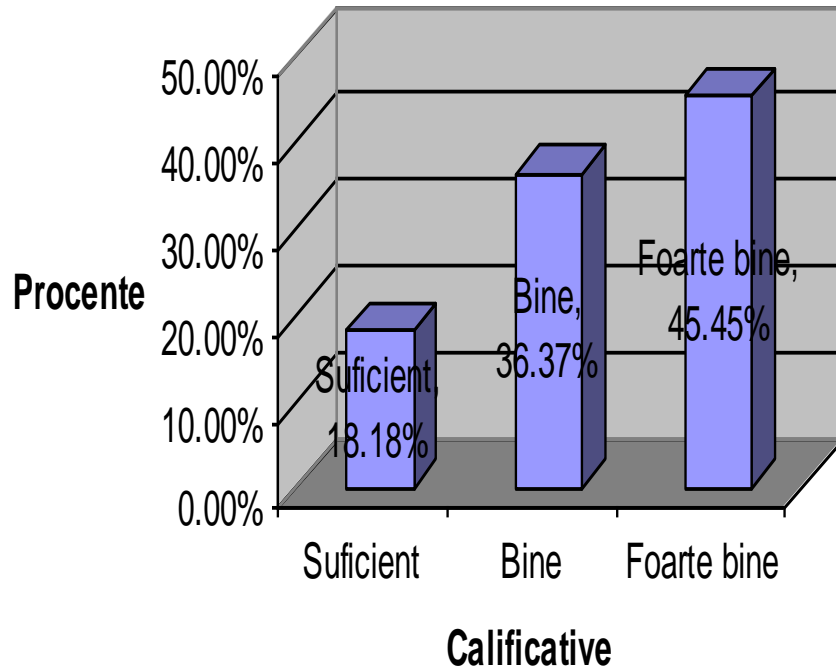
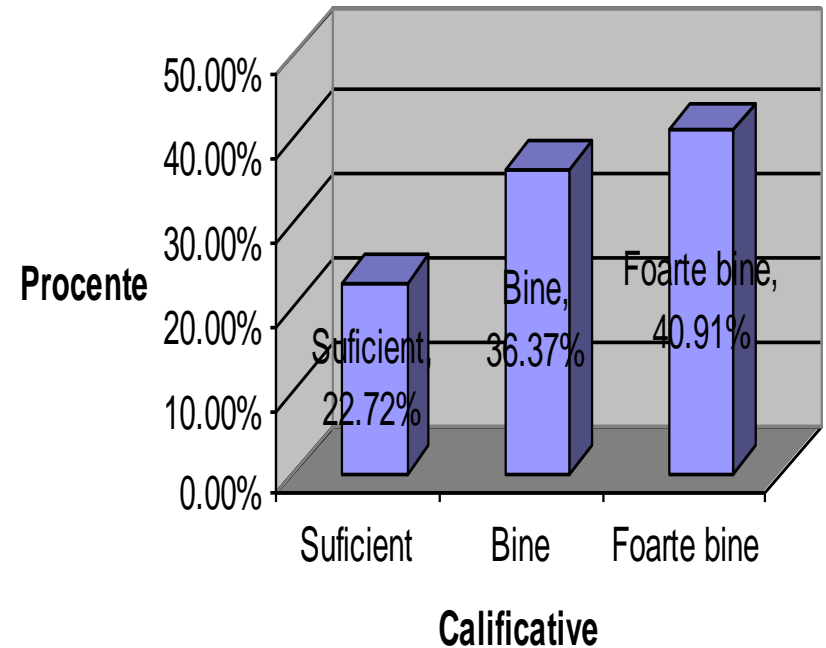

Figura 4.2. Histograma esantionului experimental - Pretest

Etapa experimentală

- introducerea la grupa experimentală a variabilei independente, respectiv s-a abordat curriculum-ul prin valorificarea metodei proiectului tematic,, **Flori de primăvară**“.
- la **grupa experimentală**, proiectarea, realizarea, evaluarea au fost realizate din perspectiva modificării propuse.
- la **grupa de control** procesul educațional s-a desfășurat conform orarului stabilit, pe lecții tradiționale, fără a beneficia de abordarea integrată.

Etapa postexperimentală/Posttest

Centralizatorul rezultatelor

Eșantioane	Calificative/Număr/Procentaj		
Experimental	S - 3 13,64%	B - 6 27,27%	FB - 13 59,09%
Control	S - 6 27,29%	B - 9 40,90%	FB - 7 31,81%

Situația eșantioanelor la posttest

Figura 4.3. Esantionul de control -
Posttest

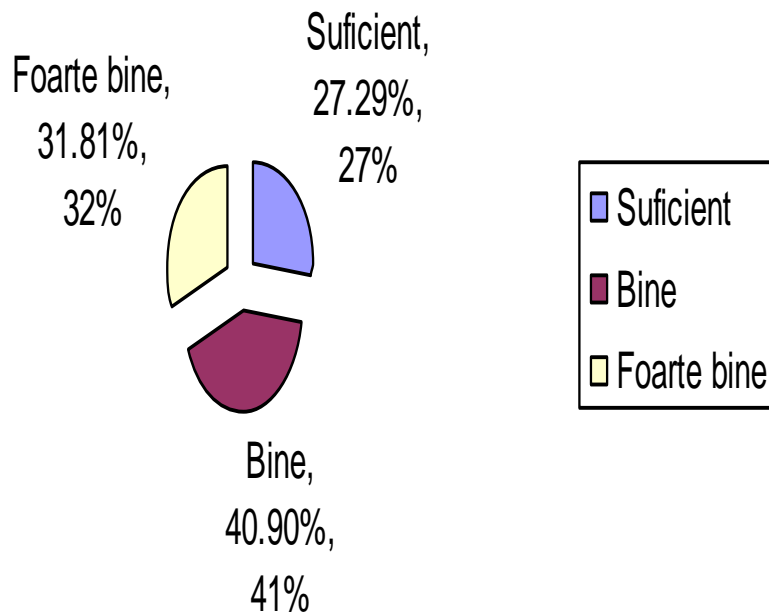
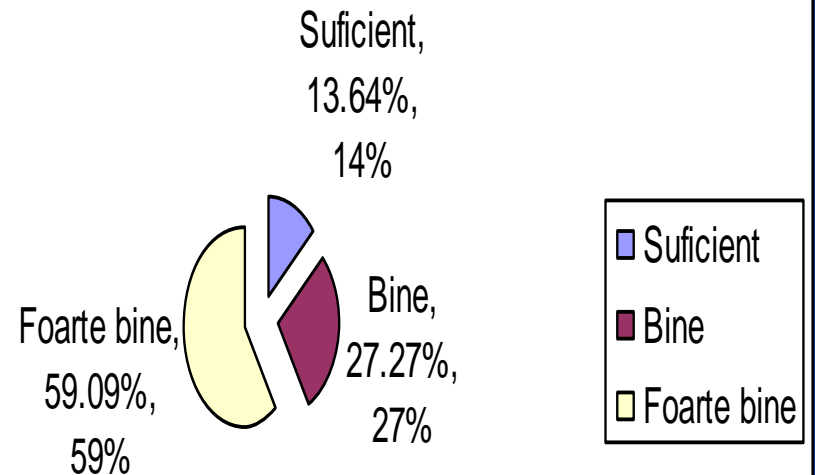

Figura 4.4. Esantionul experimental -
Posttest

Etapa de verificare la distanță/Retestul

Centralizatorul rezultatelor

Eșantioane	Calificative/Număr/Procentaj		
Experimental	S - 4	B - 9	FB - 9
	18,18%	40,91%	40,91%
Control	S - 8	B - 10	FB - 4
	36,37%	45,45%	18,18%

Situația eșantioanelor la retest

Figura 4.5. Histograma esantionului experimental - Retest

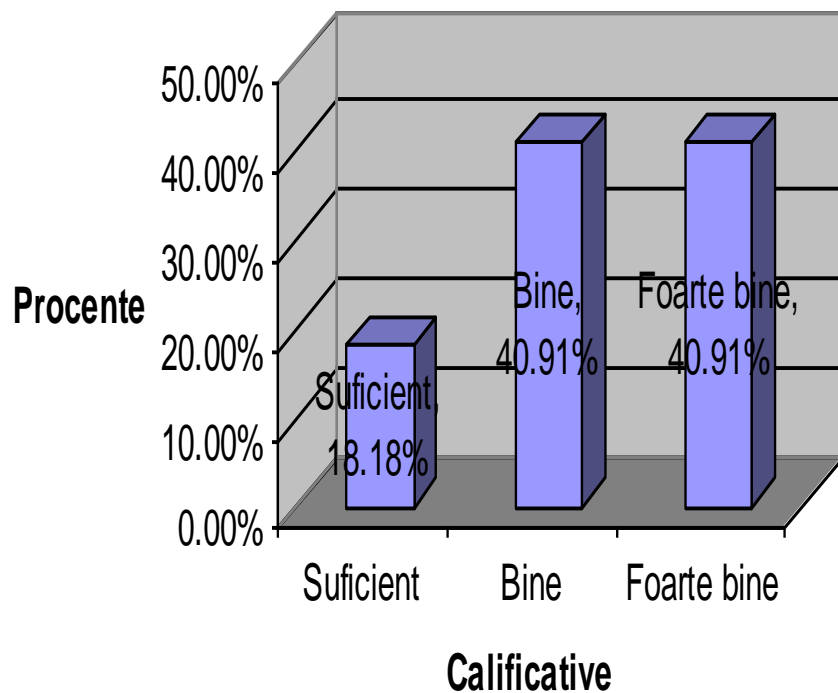
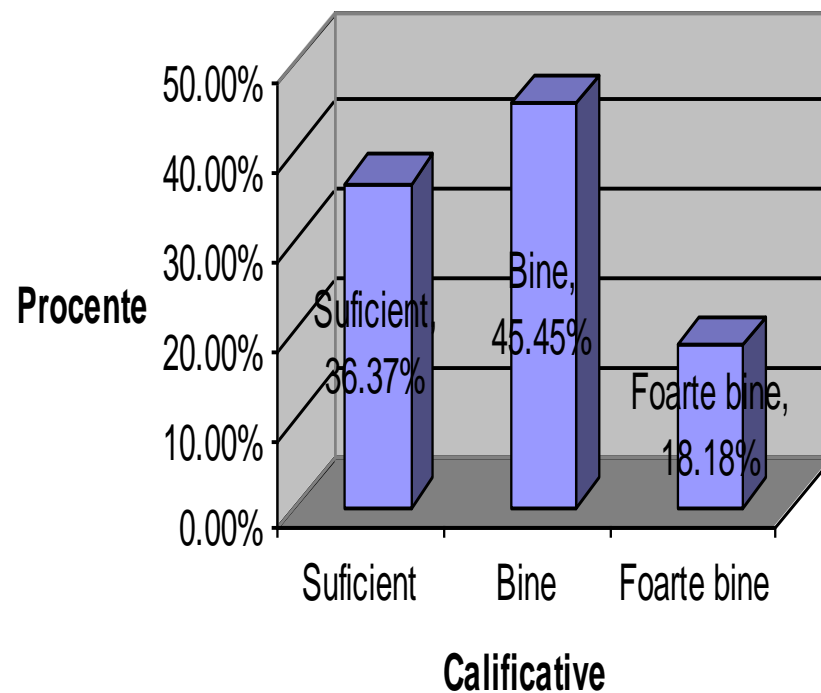

Figura 4.6. Histograma esantionului de control - Retest

Compararea rezultatelor de la posttest și retest ale eșantionului experimental:

Posttest			Retest		
S	B	FB	S	B	FB
13,64%	27,27%	59,09%	18,18%	40,91%	40,91%

- Retestul a fost aplicat la începutul clasei a I și a coincis cu testul de evaluare inițială. Rezultatele sunt mulțumitoare, chiar dacă a crescut numărul calificativelor S cu 1 și a scăzut numărul calificativelor FB cu 4. Aceste rezultate obținute la retest au confirmat **soliditatea și durabilitatea cunoștințelor însușite prin programul experimental**

Concluziile cercetării

Ipoteza cercetării s-a confirmat și rezultatele mai bune ale elevilor din eșantionul experimental se pot atribui variabilei independente.

-am experimentat crearea unui mediu educațional adecvat, care să îi permită copilului o dezvoltare liberă și să pună în evidență dimensiunea interdisciplinară a educației, precum și pe cea a incluziunii sociale.

-putem afirma că metoda proiectului tematic și implicit valoarea abordărilor tematice de tip integrat, îi mobilizează și îi stimulează să se implice conștient și activ în rezolvarea sarcinilor primite, antrenând gândirea divergentă a copiilor.

-s-a constatat ameliorarea atitudinii în dialogul plurirelațional, în comunicare și învățare.

Abordarea calitativă a cercetării

Design-ul cercetării

- Întrebarea de cercetare 1
- Ce tipuri de strategii de predare integrată sunt utilizate de cadrele didactice?
- Întrebarea de cercetare 2
- Care sunt percepțiile cadrelor didactice referitoare la eficiența utilizării proiectului tematic?

Ipoteza cercetării

- **Ipoteza generală**-Atâta timp cât vor fi utilizate strategii de predare învățare integrate de către cadrele didactice eficiența actului educativ va crește.
- **Ipoteză specifică**-Pornim de la premisa că există câteva tipuri de strategii de predare învățare integrată printre care și proiectul tematic care aduc beneficii actului educațional. Ne propunem să găsim corelația dintre aceste strategii și creșterea eficienței învățării.

Variabilele cercetării

Variabile independente

Strategii de predare integrată-
proiectul tematic

Percepțiile cadrelor didactice

Variabila dependentă

Creșterea randamentului școlar

Coordonatele majore ale cercetării

Locul de desfășurare:

Liceul Teoretic,, P. Maior" Ocna Mureș

Perioada: semestrul II, anul școlar
2012-2013

Eșantioane

Populația de cercetare a inclus elevii
clasei pregătitoare, șase cadre
didactice.

Metodologia cercetării

Metode de cercetare utilizate:

- observația
- ancheta pe bază de interviu

Instrumente utilizate în cercetare:

- fișa de observație
- ghidul de interviu

Analiza și interpretarea datelor culese prin interviu

La întrebarea nr. 1,, *În ultimul timp în mediile educaționale se vorbește tot mai mult curriculum integrat, strategii de predare integrată în educația timpurie. Ce părere aveți?*

La întrebarea 2:,,*Utilizați astfel de strategii?Sub ce formă?*“

La întrebarea 3,,*Ce considerați mai important în abordarea proiectului tematic? Dar mai dificil?*“

- Răspunsurile au evidențiat în esență: conceperea de manieră integrată a curriculumului răspunde nevoilor de dezvoltare ale elevilor, organizează și planifică instruirea printr-o inter-relationare a disciplinelor sau obiectelor de studiu.
- Toate cadrele au răspuns afirmativ, iar ca forme ale strategiilor au enumerat învățarea prin descoperire, prin problematizare, cercetare, prin proiect, dar mai ales proiect tematic.
- A fost subliniată importanta stabilirii competențelor, obiectivelor vizate, formularea întrebărilor, stabilirea strategiilor de lucru, realizarea unui plan de evaluare

Analiza și interpretarea datelor culese prin interviu

La întrebarea

4, „*Considerați că există avantaje, respectiv dezavantaje ale utilizării proiectului tematic?*”

- **avantaje:** elevii au posibilitatea de a se afla în situații practice, concrete, reale sau similare realității, în care trebuie să-și folosească și să-și dezvolte competențele, să identifice și să examineze noi informații, să integreze noi cunoștințe, prin aplicare și exersare, să-și împărtășească experiența, să se adapteze specificului și cerințelor lucrului în echipă, să-și susțină produsele activității și să-și probeze competențele și să demonstreze performanțele, răspunde unei nevoi intrinseci de formare cerut de specifiul profilului psihologic al acestor vârste.
- **Dezavantaje:** timp îndelungat pentru pregătirea proiectului și a comunicării cu persoanele specializate care vin în susținerea proiectelor

Analiza și interpretarea datelor culese prin interviu

La întrebarea numărul 5:., *Care este frecvența abordării de către dumneavoastră a proiectului tematic într-un semestru?"*

La întrebarea 6:., *Cum apreciați atitudinea copiilor în implementarea acestei strategii didactice?"*

La întrebarea 7:., *Ce beneficii aduce acest tip de abordare în învățare?"*

Părerile exprimate au fost între 3-5 proiecte –semestru

Toate cadrele didactice au evidențiat plăcerea cu care copiii participă la activități, colaborează între ei. Copiii sunt mai motivați să descopere și se simt mai încrezători datorită faptului că ei cunosc tema un timp mai îndelungat și pot participa activ în timpul desfășurării activității lor

- varietatea experiențelor comprehensive de cunoastere promovate de copii care prelucrează în mod diferit aspecte ale realității ce gravitează în jurul unei idei centrale explicative.

Analiza și interpretarea datelor culese prin interviu

La întrebarea 8: „Care este feedback-ul din partea părinților în urma implementării acestei strategii didactice? ”

- Toți intervievații consideră pozitiv feedback-ul din partea părinților, a căror atitudine este de implicare în organizarea și desfășurarea proiectelor. De asemenea, aceștia continuă tema proiectului și acasă cu copiii lor prin activități și discuții nonformale.

Concluziile ghidului de interviu aplicat

-curriculumul integrat și modalitățile de predare integrată- formă eficientă de organizare a educației în perioada educației timpurii și a micii școlarități. **Proiectul tematic este o metodă frecvent utilizată de cadrele didactice deoarece implicarea elevilor în procesul de învățare este mult mai mare.**

Rezultatele cercetării calitative

Rezultatele evidențiate de Întrebarea de cercetare nr. 1

-învățarea bazată pe proiect,

-metoda proiectului tematic deoarece este o strategie de învățare și evaluare care se concentrează pe efortul deliberat de cercetare al copilului, pe depistarea și înțelegerea subiectului în întreaga sa amploare, contribuie la învățarea unui mod de «gândire interdisciplinară» și contribuie la practica învățării prin cooperare.

Rezultate evidențiate de Întrebarea de cercetare nr. 2

-eficiența proiectului tematic în învățare prin:

-implicarea activă a copiilor în procesul de învățare, copiii construiesc interactionând procesul de învățare prin operarea cu ideile, cunoștințele și concepțiile pe care le posedă deja; sunt încurajați să se exprime liber în contextul respectului pentru opinia celuilalt recunoscând și acceptând astfel marea diversitate a lumii, a opiniilor și a ideilor, cunoscând și valorificând propriile abilități și interese, cultivând creativitatea și competențele de comunicare, devenind parteneri ai cadrului didactic în actul educațional

Concluziile cercetării calitative

Concluzia care decurge din Întrebarea de cercetare nr. 1

- În activitățile utilizate la clasă, cadrele didactice utilizează strategii de predare integrată.

Concluzia care decurge din Întrebarea de cercetare nr. 2

- Cadrele didactice apreciază ca eficientă metoda proiectului tematic –ca strategie de predare integrată în educația timpurie și școlaritatea mică.

Concluzii ale proiectului de cercetare

- Abordările integrate propun:
 - interactivitatea, interconexiunile, juxtapuneri de sens și interese, stiluri de învățare, încurajând promovarea unor perspective largi de înțelegere a realității și de cunoaștere a ei.
 - eficiența metodelor-gradul de participare a elevilor la procesul învățării, este luată în studiu activizarea elevilor, înțeleasă ca o condiție sine qua non a creșterii randamentului școlar.

Modalități de diseminare a rezultatelor

Activitatea de cercetare va putea fi valorificată și popularizată în următoarele forme:

- lecții deschise în cadrul comisiilor metodice și ale cercurilor pedagogice;
- articole în reviste, volume, ziare de specialitate;
- sesiuni științifice, simpozioane, mese rotunde;
- postarea pe site-ul [www. Didactic. ro](http://www.Didactic.ro)

Originalitatea proiectului de cercetare, puncte tari

- Experimentează o metodă activă de lucru cu elevii.
- Are implicații pentru practica educativă.
- Rezultatele cercetărilor au fost analizate, prelucrate, interpretate, în scopul eficientizării modalităților folosite, în scopul creșterii randamentului activității desfășurate.
- Rezultatele cercetărilor permit punerea în valoare cu adevărat în practica efectivă, prin popularizarea sub diferite forme

Limite/Puncte slabe

- -cercetarea cantitativă nu a putut reda entuziasmul și trăirile copiilor pe parcursul experimentului
- -cercetarea calitativă impregnată de subiectivismul cercetătorului

Concluzii

-contribuția programului de masterat prin modulele studiate în realizarea lucrării de disertație

-metoda proiectului tematic propune apropierea școlii de viața reală. Se urmăresc astfel formarea unor competențe, atitudini, valori transversale, transferabile, utile pentru dezvoltarea personală și socială a elevului pornind de la experiența sa de viață și de la cunoștințele însușite.

-plan cognitiv -abordare, o viziune unitară asupra lumii, putere de analiză și sinteză.

-în plan social colaborare, cooperare, apartenență la grup, socializare.

-în plan afectiv încredere în sine, autoapreciere; solidaritate, bucurie, satisfacție, dezvoltarea capacității de a opta și a lua decizii, educarea inițiativei și spiritului de independență a copilului, stimularea comunicării copii-adulți, copil-copii, dezvoltarea unei personalități armonioase.